

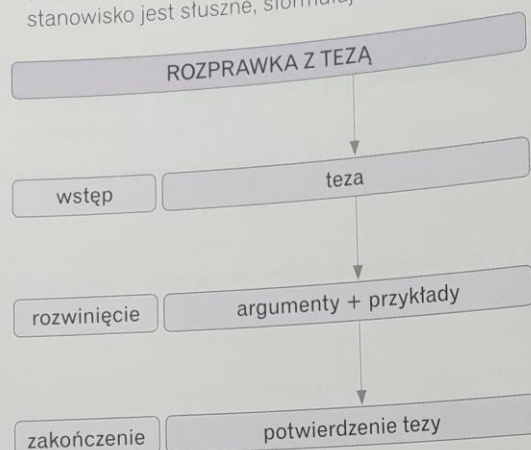
1. Rozprawka

■ Budowa rozprawki

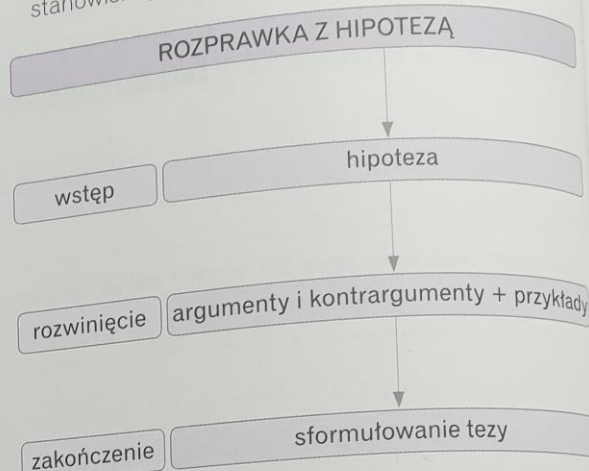
Rozprawka – dłuższa wypowiedź pisemna, w której należy przedstawić swoje stanowisko wobec problemu zawartego w poleceniu, a następnie uzasadnić je rzeczowymi i logicznie dobranymi argumentami.

► Schematy rozprawki

- Jeśli masz pewność, że przedstawione przez Ciebie stanowisko jest słuszne, sformułuj **tezę**.

- Jeśli masz wątpliwości, czy sformułowane przez Ciebie stanowisko jest prawdziwe, postaw **hipotezę**.

Wstęp powinien zawierać trzy elementy:

- **wprowadzenie do tematu** – ogólną refleksję dotyczącą poruszanego zagadnienia
- **tezę lub hipotezę**
- **zapowiedź dalszych rozważań** – wskazanie utworów literackich, do których odwołasz się w dalszej części wypracowania.

W rozwinięciu przedstawisz **argumenty (kontrargumenty) uporządkowane** od najważniejszego do najmniej ważnego lub odwrotnie. Każdy argument uzasadnisz **przykładem** z utworu literackiego.

W **zakończeniu** podsumujesz swoje rozważania – sformułujesz **wnioski końcowe** wynikające z podanej argumentacji.

■ Słowniczek pojęć

- **Teza** – opinia, której jesteśmy pewni; pogląd, którego słuszność zamierzamy udowodnić. Tezę wyrażamy w formie zdania oznajmującego i wprowadzamy za pomocą sformułowań typu: *Uważam, że...; Sądzę, że...; Zgadzam się z twierdzeniem, że...; Moim zdaniem...*

Uważam, że podróże są potrzebne w życiu człowieka.

- **Hipoteza** – opinia, której nie jesteśmy pewni; przypuszczenie budzące nasze wątpliwości i wymagające sprawdzenia. Hipotezę wyrażamy w formie zdania lub pytania i wprowadzamy za pomocą sformułowań typu: *Wydaje mi się, że...; Zastanawiam się, czy...*

Wydaje mi się, że podróże są potrzebne w życiu człowieka.

- **Argument** – dowód, który potwierdza tezę lub rozstrzyga hipotezę; ma postać zdania oznajmującego.

Podróżowanie jest cennym źródłem wiedzy o świecie, ludziach i życiu – zaspokaja naszą ciekawość, wzbogaca o nowe przeżycia, uczy też otwartości na innych.

- **Kontrargument** – stwierdzenie, które obala podany wcześniej argument.

Z drugiej strony wyprawy w odległe i egzotyczne miejsca, o których niewiele wiemy, mogą być dla nas bardzo niebezpieczne, narażać nas na utratę zdrowia lub życia.

- **Przykład** – uzasadnienie argumentu (lub kontrargumentu). Przykładem może być:
 - przywołanie konkretnego utworu literackiego (lektury obowiązkowej lub innego tekstu);
 - podanie cytatu ilustrującego argument.

Przykładem postaci, która dużo podróżuje, jest Herkules Poirot – bohater książek Agaty Christie „Morderstwo na Nilu” i „Morderstwo w Orient Expressie”. Ten genialny detektyw podczas dalekich podróży spełnia się zawodowo, przeżywa niezwykle i fascynujące przygody, rozwija swoje pasje, poznaje świat. Wiedza zdobyta w trakcie podróżowania służy mu nie tylko do rozwiązywania trudnych zagadek kryminalnych, lecz także wzbogaca go wewnętrznie.